№ 29 ՈՒՐԲԱԹ, 10 ՓԵՏՐՎԱՐԻ

1912

ՔԱՌԱՍՈՒՆԱՄԷԿԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄՇԱԿ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԳՐԻԳՈՐ ՕՐԻՔՈՒՆԻ

Տարեկան գինը 10 րուբլի. կէս տարուանը 4 7 ամսուանը 6 րուբլի.
Առանձին համարները ԱՄԵՆ ՏԵՂ 5 ԿՈՊ.

Թիֆլիսում գրվում են խմբագրատանը.

Մեր հասցէն՝ Тифлисъ, редакція „Мшакъ"
Сергіевская ул., № 5.
Tiflis, Rédaction „Mschak"

Խմբագրատան տէլէֆօն № 253.

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—2
(բացի կիրակի և տօն օրերից).

Բայտարարութիւն ընդունվում է ամենևեզով

Բայտարարութիւնների համար վճարում են
իւրաքանչիւր տողատեղին 20 կօպէկ.

Տպարանի տէլէֆօն № 67.

ՈՒՐԲԱԹ, 10 ՓԵՏՐՎԱՐԻ № 29

ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՒՄ Է ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄՇԱԿ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԼՐԱԳՐԻ

ՆԵՐԿԱՅ **1912** Թ. ՀԱՄԱՐ

ՔԱՌԱՍՈՒՆԱՄԷԿԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆԸ. «Մշակի» տարեկան գինը 10 րուբլի է, 11 ամսվանը նոյնպէս 10 ր., 10 ամսվանը՝ 9 ր., 9 ամսվանը՝ 8 ր., 8 ամսվանը՝ 7 ր., 7 և 6 ամսվանը՝ 6 ր., 5 ամսվանը՝ 5 ր., 4 ամսվանը՝ 4 ր., 3 ամսվանը՝ 3 ր., 2 ամսվանը՝ 2 ր., 1 ամսվանը 85 կ. և 15 կ. պօստի ծախք։

Ամերիկայի բաժանորդները պիտի վճարեն տարեկան 6 դոլար. Ելրոպայի բաժանորդները՝ 32 ֆրանկ. Պարսկաստանի բաժանորդները՝ 10 րուբլի. Թիւրքիայի բաժանորդները՝ 120 ղրուշ։

Հասցէները փոխելու համար պէտք է ուղարկել նաեւ հին հասցէն, և մէկնոյն ժամանակ 40 կ. նամականի։

Հին բաժանորդներից խնդրվում է կպցնել փոխադրական բլանկի վրա նախկին տպագրված հասցէն իր վրա ունեցած համարով։

Մեր հասցէն՝ ТИФЛИСЪ, Редакція „МШАКЪ". Արտասահմանից՝ TIFLIS, Rédaction du journal „MSHAK".

ԱՊԱՌԻԿ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՉԷ ԸՆԴՈՒՆՎՈՒՄ

Այրի եղիսաբէթ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ ԱՖԱՆԱՍԵԱՆՑԸ յայտնում է իր ազգականներ ին և ծանօթներին, որ կիրակի, փետրվարի 12-ին, իր թանգագին ամուսին

ՄԿՐՏԻՉ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ ԱՖԱՆԱՍԵԱՆՑԻ

մահվան տարելիցին, ԳԱՆԶԱԿԻ ս. Գր. Լուսաւորչի եկեղեցում մատուցվելու է պատարագ, որից յետոյ հանդուցեալի գերեզմանի վրա (հայոց գերեզմանատանը) կատարվելու է ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ և դրվելու է մահարձան։ Պատարագի սկիզբը առաւօտեան ժամը 10-ին, իսկ հոգեհանգստինը՝ ժամը 12-ին։

75. 1—1

ԹԻՖԼԻՍԻ ՓՈՂՈՎԱՐԱՆ

(Փօլվինսկի պրօսպեկտ ս. Մանթաշեանի)
Այսօր, ուրբաթ, 10 փետրվարի
կայանալու է

ԱՏՐՊԵՏԻ ԳԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ
«ՁԱՐՄ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒՀԻՆԵՐԻ
ՄԱՐԳԱՐՏԱՑԱՐՔ»

(Մինչև օրս ոչ մի հերօպական լեզուով չը թարգմանված)։ Առաջին անգամ պարսկերէնից հայերէն թարգմանել, ուսումնասիրել և կենսագրել է դասախօսը։ Երևան ֆարս բանասիրական ընկերութիւնների կենսագրութիւնները, երգերն ու բացատրութիւնները 1000 տարուայ ընթացքում 900 թ. մինչև 1900 թ.։

Սկիզբն է երեկոյեան ժամը 8-ին։
Տոմսակները կարելի է տանալ Ժողովարանի շվեյցարից և Ալշվանգի մագազինից։

76. 1—1

Բերլինի համալսարանի
ԲԺՇԿԱՊԵՏ
Գ. Գ. ՄԵՀՐԱԲԵԱՆՑ

Նորքին հիւանդութիւններ՝
առանձնապէս կծքի, ԹՈՔՍՈՒՏի և սրտի։
Սրսկումներ նաև տուբերկուլինների։
Ընդունելութիւնը ամեն օր՝
առաւօտեան ժամը 9—11-ը և երեկոյեան ժամը 5—7-ը։
Католическая ул. д. № 10. Տէլէֆօն № 792.
(չ.ու.) առ. 989. 100—88

ԳՐԻԳՈՐ ԽԱԼԱԹԵԱՆ

Պրօֆեսօր Գրիգոր Խալաթեանի մահը բոլորովին անսպասելի էր մեզ համար։

Ոչ ոք չէր կարող կարծել, թէ նրա ակարութիւնը այնքան լուրջ է և արմատական, որ կարող է ողբալի վախճանի հասցնել դեռ ևս առոյգ մարդուն։

Խալաթեանը գիտական և գրական գործերի մի ծրագիր ունէր, որի իրականացման մասին նա խօսում էր վերջին տարիները։ Նա մտադիր էր վերջացնել իր սկսած հայկական պատմութիւնը և մշակելով իր դասախօսութիւնները յանձնել նրանց հրատարակութեան։

Նա գրական ասպարէզ եկաւ դեռ ուսանողութեան օրերից և գրեց իր առաջին յօդուածները «Մշակ» լրագրում։

Հայագիտութեան և լեզուագիտութեան վերաբերեալ աշխատութիւնները նա լոյս է ընծայել թէ առանձին գրքոյքերով և զանազան հրատարակութիւնների մէջ հայերէն (Մխիթարեանների հանդէսներում), ռուսերէն (ժողովրդական լուսաւորութեան մինիստրութեան ամսագրի մէջ և զանազան ընկերութիւնների տեղեկագիրներում), գերմաներէն (մանագիտական թերթերում) և ֆրանսերէն։

Դրա առաջին աշխատութիւններից մէկն էր Դաւիթ և Մհեր աւանդավէպի մասին գեկուցումը ռուսերէն լեզուով։ Նա հրատարակեց մի ուսումնասիրութիւն այն յատուկ անուանների, որոնք պատահում են ուրարտական արձանագրութիւնների մէջ։ Համեմատելով ուրարտական յատուկ անունները հայ պատմագիրների թողած անունների հետ՝ նա գտաւ մի շարք զուգադիպութիւններ և նմանութիւններ, որոնք առիթ էին տալիս հետաքրքրական եզրակացութիւններ դուրս բերելու։

Գր. Խալաթեանը աւելի յայտնի դարձաւ իր քննական աշխատութեամբ Մովսէս Խորենացու մասին։ Թէև այդ աշխատութեան մէջ Խալաթեանը չափազանց բացասական վերաբերմունք էր ցոյց տալիս դէպի Խորենացին և թոյլ տուեց սխալներ, այնու ամենայնիւ նրա քննական աշխատութիւնը մեծ նշանակութիւն ունի։

Վերջին տարիներում նա աշխատում էր հայկական հնագոյն պատմութեան վրա և տուեց մի հատոր, որը իր վրա գրաւեց բանասէր հասարակութեան ուշադրութիւնը։ Նա ցանկութիւն ունէր թէ նորից խմբագրել այդ առաջին հատորը և թէ լոյս ընծայել պատմութեան յաջորդ հատորները։

Խալաթեանը միևնոյն ժամանակ զբաղված էր Էմինեան գրադարանի հրատարակութիւններով և մանկավից էր մի շարք ուրիշ մանագիտական և գրական աշխատութիւնների։

Նրա խմբագրութեամբ լոյս տեսան Պատկանեանի և Աբովեանի երկասիրութիւնները։ Նա աշակցում էր Իւրիյ Վեսելօվսկիին հայ գրական գործիչների ուսումնասիրութիւններում։ Նա արձագանք էր տալիս իր ուսանողների գրական փորձերին և ուսումնասիրութիւններին։

Նրա գրական աշխատութիւնների ցուցակը մեծ է։

Մենք այստեղ միայն մի ընդհանուր հայեացք գցեցինք նրանց վրա։

Խալաթեանը դասախօսում էր Լազարեան ճեմարանի մանագիտական լսարաններում և Մօսկվայի համալսարանում։ Նա մի քանի տարիներ վարեց Լազարեան ճեմարանի տեսչի պաշտօնը։

Նա թողել է անտիպ մի քանի աշխատութիւններ։

Մահը լսեց Գրիգոր Խալաթեանին, երբ նա ունէր շատ ասելիք և գրելիք։

Զգալի է կորուստը։

Բարգանք արդիւնաւոր աշխատասէրի յիշատակին։

Ա. Քալանթար

ՎԵՐՋԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(Պետերբուրգի Հեռ. Գործ.)
8 փետրվարի

Լօնդօն.—Լօրդերի պալատ։ Զօրքի բիւջէտի քննութեան ժամանակ գինւորական մինիստրը յայտնեց, որ տեսակ անձանց կարծիքով բրիտանական զօրքը զինված է նոյնպէս լաւ, ինչպէս և ուրիշները, անգլիական դաշտային թնդանօթները գերազանց են գերմանականից, հաուբիցները՝ լաւագոյնն են աշխարհում. փորձեր են կատարվում նոր հրացան մտցնելու, որպիսին լաւագոյնը կը լինի աշխարհում։

Համայնքների պալատ։ Պատասխան ուղերձին կցելու համար օպոզիցիայի առաջարկած ուղղումների քննութեան ժամանակ, որոնց մէջ կառավարութիւնը պարտաւորվում է իր առած խօսքը դրժելու, լօրդերի պալատի բարենորոգումները ուշացնելու և մինչև համայնքների պալատի բարենորոգումը հօմրուլի օրէնքը մտցնելու համար, Ասկվիթը յայտնեց, թէ կառավարութիւնը անպայման կը գործադրէ հօմրուլը, լօրդերի պալատի բարենորոգման հարցը կը քննվի ներկայ պարլամենտում հօմրուլի իրականացումից յետոյ։ Պալատը 324 ձայնով ընդդէմ 231-ի մերժեց օպոզիցիայի ուղղումները։

—

Լօնդօն.—Ցերերի և բանւորների վէճերը քննող համաձայնեցուցիչ բիւրօն ունեցաւ անհետաձգ նիստ։ Պարզվեց, որ բանւորները մերժել են տերերի առաջարկած պայմանները։ Ասկվիթը հրաւիրեց տերերին և բանւորներին լուրջ խորհրդակցութեան արտաքին գործերի մինիստրութեան մէջ։

Գործադուլի սպառնալիքի պատճառով ծովակալութիւնը վերցրեց Ուելսի ածուխի մեծ պաշարը մեծ քանակութեամբ։

Հանքային բանւորների միջազգային դաշնակցութեան մանաժողովի նիստում քննվում է անգլիացի բանւորների հետ միասին գործելու հարցը գործադուլի ժամանակ։

Բանւորները և տերերը ընդունեցին Ասկվիթի առաջարկութիւնը միասին խորհրդակցելու վաղը։

Գլազգօյի նաւահանգստային բանւորները գործադուլի քննութեան ժամանակ միջնորդ դատարանը կայացրեց որոշում յօգուտ տերերի։

Լրագիրները հաղորդում են. «Լօնդոնում պաշտօնավարող Թիւրքաց դեսպանը հեռագրեց Բ. Դռան, որ Գրէյը յայտնեց իրան, թէ status-quo-ի խախտման դէպքում մեծ պետութիւնները զօրք կուղարկեն Կրէտէ»։

Բէյտերին հեռագրում են Պէկինից, որ եապօնական արտաքին գործերի մինիստրութիւնը պաշտպանում է կօրէայի գեներալ-նահանգապետի առաջարկութիւնը բրնձի մաքսը վերացնելու մասին։ Դէմ են վերացման Մեծ Բրիտանիան և Ֆրանսիան, որովհետև դա հակառակ է համաձայնութեան և կարող է պատճառ դառնալ բրնձի արտահանութեան կրճատման Սայգոնից և Գանգունից՝ Եապօնիա։

—

Վիէննա.—Բանուն Բրիտի տուած հրավարակում կայսրը շնորհակալութիւն է յայտնում նրա գործունէութեան համար իբրև ֆինանսների մինիստր և Բօսնիա ու Հերցեգովինան կառավարող։ Հրովարտակի մէջ մատնանշված է, թէ կայսրը հպատակ ունի յետագայում Բրիտին վերստին կոչել պետական ծառայութեան։

Բերհտոլդը դիմեց Բէյման-Հօլվեգին մի հեռագրով իր պաշտօն ստանալու առիթով, որի մէջ մատնանշեց, թէ նրա նախորդը եռանդուն դաշնակցութեան մէջ տեսնում էր իր քաղաքականութեան կանգուն բաղիս և ձեռք բերեց դաշնակից մեծ պետութիւնների վստահութեան մեծ չափը։ Բերհտոլդը հաւատում է, որ Բէյման-Հօլվեգը ցոյց կը տայ եռանդուն աջակցութիւն։

Կօկովցեվը Բերհտոլդին մի հեռագրով վստահութիւն յայտնեց, որ Բերհտոլդի ջանքերը աւելի աջող կը դարձնեն երկու կառավարութիւնների գործողութիւնները խաղաղութիւնը պահպանելու համար։ Բերհտոլդը պատասխանեց ցանկանալով՝ որպէսզի երկու կառավարութիւնների ջանքերը հաստատեն ու զարգացնեն երկու հարևան բարեկամ երկիրների յարաբերութիւնները։

Սպանիոլի հնարհաւորական հեռագրին Բերհտոլդը պատասխանեց, որ նա բաղդատը է կապել նորից վաղեմի գեղեցիկ յարաբերութիւնները, որոնց մասին պահել է ամենալաւ յիշողութիւն։

Բէյման-Հօլվեգը Բերհտոլդին հեռագրով իրեն պատասխան համոզմունք յայտնեց, որ վստահութեամբ լի դաշնակցական և բարեկամական յարաբերութիւնները, որ պաշտպանում էր Բերհտոլդի նախորդը, ամենաջող կերպով կը զարգանան այսուհետև ևս, և խոստացաւ՝ յիշելով իր հաւատարմութիւնը՝ դաշնակցութեան բոլոր ոյժերով աջակցել Բերհտոլդի քաղաքականութեանը։

—

Պարիզ.—Սենատը թոյլատրեց ֆինանսների մինիստրին 300 միլիօն ֆր. փոխառութիւն արքունի երկաթուղիների կարիքների համար։

—

Հռոմ.—Կ. Պօլսի փաստաբան Սալէմը այցելեց շատ պետական գործիչների և Ջիօլետտիին։

Քաղաքական շրջաններում կարծում են, որ Սալէմի գալուստը կապված է երիտասարդ-թիւրքերի ցանկութեան հետ՝ հող ստեղծել խաղաղութեան հաստատուն պայմանների համար։

—

Բելգրադ.—Առնաւուտների և թիւրք իշխանութիւնների տերրօրի պատճառով 10 սերբիական ընտանիք փախան Կօսսօվայի վիլայէթից Սերբիա։

—

Սէրաէվօ.—Տրամվնիկում կազմակերպվեց հակառուգարական ցոյց. ունգարական դրօշակը այրեցին։

—

Զագրէբ.—Ցուցարարները թոյլ չը տուին պարահանդէսներ և բարեկենդանի ուրախութիւններ կատարել։

—

Խօռատօս (Օէլսաս).—Ծխողները աբեների, եկեղեցիների և գործարանների եօթ քաղաքամասեր։ Հազարաւոր մարդիկ մեացին անաշրուստ։ Վնասը հինգ միլիօն դօլար է։

—

Թաւրիզ.—Զինւորա-դաշտային դատարանի դատավճռով կախաղան հանվեց մի վրացի աերրօրիստ, որ դեկավարում էր ռուսաց հիւպատոսարանի քարտուղարի տան վրա յարձակված ֆեդայիներին և ծառայում էր ռուսների վրա կատարված յարձակումը կազմակերպող Ամիր-Հիշմեթի մօտ։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏՈՒՄ

(Պետերբուրգի Հեռ. գործ.)
8 փետրվարի

Լօնդօն.— Արմատական Պօնսօնբին ուղղումն առաջարկեց, որի մէջ ասված է թէ՝ իբր բրիտանական կառավարութիւնը չօգտվելով Պարսկաստանի անկախութիւնն ու ամբողջութիւնը պահելու համար իրական միջոցներ ձեռք առնելու հնարաւորութիւնից, համաձայն անգլօ-ռուսական պայմանագրի քննադրի, թոյլ տուեց լուրջ սպառնանք Հնդկաստանի և բրիտանական կենսական շահերի համար։ Պօնսօնբին ցաւում է, որ Գրէյը իր քննադատներին վերագրեց՝ իբր թէ նրանք պաշտպանում են օրքան կարելի է յաճախ աշխարհի բոլոր մասերում միջամտելու քաղաքականութիւնը։ Ընդհակառակն, հռետորը պահանջում է չը միջամտել։ Եթէ որևէ երկիր տուժում է ներքին երկպառակութիւններից, այդ երկրի բարեկամները պէտք է չէզոք մնան։ Իսկ Ռուսաստանը օգտվեց առիթից առաջ շարժվելու Պարսկաստանում։ Անգլիայի յանցանքը նրանում է, որ նա տուեց ինքն իրան ստորացնող համաձայնութիւն։ Պօնսօնբին զարմացաւ, երբ Գրէյը, չը նայած Պարսկաստանի գրաւման ռուս զօրքերից, երկրի բոլոր մասերում կատարվող ճնշումներին ու մահապատիժներին, յայտնեց Մանչէստրում, որ անգլօ-ռուսական համաձայնութեան նպատակը ձեռք է բերված. մինչդեռ կասկած չը կայ, որ պայմանագիրը խախտվեց։

Արմատական Նօրրէյ յուսաց, թէ Գրէյը կասկած չի թողնի Ռուսաստանի հետ այնպիսի համաձայնութիւն կապելու վերաբերութեամբ, որ ինքնին թեթև լինի պարսիկ ժողովրդի համար և միևնոյն ժամանակ համապատասխանէ Մեծ-Բրիտանիայի պատուին։

Ունիօնիստ Սայկս գտնում է, որ չէ ապացուցված, թէ Պարսկաստանի գրաւումը հարկաւոր էր Ռուսաստանին, թէ մահապատժի ենթարկված յայտնի անձինք յիրաւի արժանի էին դրան։ Այժմեան դրութիւնը այնու ամենայնիւ պարփակում է վերահաս վտանգների սաղմը, եթէ Անգլիան մի անգամից չը բռնէ որոշ դիրք։

ՀԵՌԱԻՈՐ ԱՐԵՒԵԼՔՈՒՄ

(Պետերբուրգի Հեռ. Գործ.)
8 փետրվարի

Մուկդէն.—Եկաւ և սանձեց իր պաշտօնը զօրահրամանատար Ժաննիլուանը։ Ժանցզօլինը հրաժարվեց հնազանդվել նրան։ Սպասվում են ապրիլհեղ ընդհարումներ Ժաննիլուանի և Ժանցզօլինի զօրքերի միջև։ Տրամադրութիւնը յուզալի է։ Առևտուրը դադարում է երեկոյեան ժամը 5-ին։

Մանչուրիայի քաղաքների մեծամասնութիւնից տեղեկացնում են, որ նոր-տարվայ օրը իշխանութիւնները և զօրամասերը բարձրացրել են հանրապետական դրօշակ։ Իւանշիկայի հրամանով այդ օրից գործադրվելու է պաշտօնապէս Գրիգորեան օրացոյց։

Կհախտա.—Ուրգան վերակոչվում է Մօնգօլիայի մայրաքաղաք։ Սկսած մօնգօլական նոր-տարվայ փետրվարի 6-ից, մօնգօլական կառավարութիւնը տուրք է վերցնելու չինական ապրանքներից յօգուտ պետական գանձատան։ Անտառներից օգտվելու համար տրվելու է յատուկ հարկ։ Տեղիս չինացիները չինական հասարակապետութեան տեղեկութիւնը ընդունեցին հակառակ իրանց ծաղրը։

Խարբին.— կատարվեցին բազմաթիւ նոր ձերբակալութիւններ։ Սպասվում են շատ մահապատիժներ։

Տօկիօ.—Եապօնական մամուլի տրամադրութիւնը Իւանշիկայի վերաբերմամբ թշնամական է։ Պրօֆեսօրներ Տէրաօն և Սօէդզիման, որոնք իրաւագիտական խորհրդատուներ են Նանկինում, հրաժարվեցին, որովհետև Սունիատէնը հրաժարվեց նախագահութիւնից։

Պարլամենտը հատատեց չինական գործերի համար յատկացված լրացուցիչ գումարը։

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԺՈՂՈՎ ՀԱՑ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ 400-ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԻԹՈՎ

Նախագահ բժ. Ս. Զարգարեանը ժողովը բանալով յայտնում է, որ այս օր հրաւիրված են 114 հոգի հասարակութեան այլ և այլ խաւերից, հասարակական հաստատութիւններից և մամուլի ներկայացուցիչներ, մինչդեռ ժողովի բացման ժամանակ ներկայ էին փոքրաթիւ անձինք։ կարդացվում է նախընթաց ժողովի արձանագրութիւնը։ Նախագահն առաջարկում է քննել այն հարցը, թէ ինչ է հանկանում ժողովը գրական փօնդ ասելով։

Բժ. Մինասեան առաջարկում է նախ և առաջ ընտրութիւններին դիմել և ընտրել յօբելեանական մանաժողով։ 28 ձայնով ընդդէմ 24-ի, ժողովը որոշում է անմիջապէս ընտրութիւնների դիմել։ Կարդացվում է Ս. Եզեկեանի յայտարարութիւնը «Մշակի» և «Արօրի» խմբագրութիւնների կողմից, որ ասում է հետևեալը։

«Անցեալ յունվ. 28-ի ժողովում «Մշակի» և «Արօրի» խմբագրութիւնների կողմից այն կարծիքը յայտնվեց, թէ Պարզաուսարը, որ գուտտենբերգեան տպագրական արուեստի նախախորհուրդ է համարվում, որի և 400-ամեակը տօնելու առաջարկութիւնն է բերված ժողովին, ըստ երևոյթին կիլօգրաֆիա է, և ոչ թէ գուտտենբերգեան շարժական տառերի գործ։ Ուստի նախքան առաջարկված տօնախմբութեան ձեռնարկելը, ցանկալի և անհրաժեշտ է պարզաբանել այդ հարցը, թէ ինչպէս յանձնաժողովի ձեռքով Պարզաուսարի կիլօգրաֆիա չը լինելու ժողովը չընդունեց այդպիսի մի յանձնաժողովի կազմութիւն, և առաջ անհամար և միևնոյն ժամանակ համապատասխանէ Մեծ-Բրիտանիայի պատուին։

Ունիօնիստ Սայկս գտնում է, որ չէ ապացուցված, թէ Պարսկաստանի գրաւումը հարկաւոր էր Ռուսաստանին, թէ մահապատժի ենթարկված յայտնի անձինք յիրաւի արժանի էին դրան։ Այժմեան դրութիւնը այնու ամենայնիւ պարփակում է վերահաս վտանգների սաղմը, եթէ Անգլիան մի անգամից չը բռնէ որոշ դիրք։

ՀԵՌԱԻՈՐ ԱՐԵՒԵԼՔՈՒՄ

(Պետերբուրգի Հեռ. Գործ.)
8 փետրվարի

Մուկդէն.—Եկաւ և սանձեց իր պաշտօնը զօրահրամանատար Ժաննիլուանը։ Ժանցզօլինը հրաժարվեց հնազանդվել նրան։ Սպասվում են ապրիլհեղ ընդհարումներ Ժաննիլուանի և Ժանցզօլինի զօրքերի միջև։ Տրամադրութիւնը յուզալի է։ Առևտուրը դադարում է երեկոյեան ժամը 5-ին։

Մանչուրիայի քաղաքների մեծամասնութիւնից տեղեկացնում են, որ նոր-տարվայ օրը իշխանութիւնները և զօրամասերը բարձրացրել են հանրապետական դրօշակ։ Իւանշիկայի հրամանով այդ օրից գործադրվելու է պաշտօնապէս Գրիգորեան օրացոյց։

Կհախտա.—Ուրգան վերակոչվում է Մօնգօլիայի մայրաքաղաք։ Սկսած մօնգօլական նոր-տարվայ փետրվարի 6-ից, մօնգօլական կառավարութիւնը տուրք է վերցնելու չինական ապրանքներից յօգուտ պետական գանձատան։ Անտառներից օգտվելու համար տրվելու է յատուկ հարկ։ Տեղիս չինացիները չինական հասարակապետութեան տեղեկութիւնը ընդունեցին հակառակ իրանց ծաղրը։

Խարբին.— կատարվեցին բազմաթիւ նոր ձերբակալութիւններ։ Սպասվում են շատ մահապատիժներ։

Տօկիօ.—Եապօնական մամուլի տրամադրութիւնը Իւանշիկայի վերաբերմամբ թշնամական է։ Պրօֆեսօրներ Տէրաօն և Սօէդզիման, որոնք իրաւագիտական խորհրդատուներ են Նանկինում, հրաժարվեցին, որովհետև Սունիատէնը հրաժարվեց նախագահութիւնից։

Պարլամենտը հատատեց չինական գործերի համար յատկացված լրացուցիչ գումարը։

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԺՈՂՈՎ ՀԱՑ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ 400-ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԻԹՈՎ

Նախագահ բժ. Ս. Զարգարեանը ժողովը բանալով յայտնում է, որ այս օր հրաւիրված են 114 հոգի հասարակութեան այլ և այլ խաւերից, հասարակական հաստատութիւններից և մամուլի ներկայացուցիչներ, մինչդեռ ժողովի բացման ժամանակ ներկայ էին փոքրաթիւ անձինք։ կարդացվում է նախընթաց ժողովի արձանագրութիւնը։ Նախագահն առաջարկում է քննել այն հարցը, թէ ինչ է հասկանում ժողովը գրական փօնդ ասելով։

Բժ. Մինասեան առաջարկում է նախ և առաջ ընտրութիւններին դիմել և ընտրել յօբելեանական մանաժողով։ 28 ձայնով ընդդէմ 24-ի, ժողովը որոշում է անմիջապէս ընտրութիւնների դիմել։ Կարդացվում է Ս. Եզեկեանի յայտարարութիւնը «Մշակի» և «Արօրի» խմբագրութիւնների կողմից, որ ասում է հետևեալը։

«Անցեալ յունվ. 28-ի ժողովում «Մշակի» և «Արօրի» խմբագրութիւնների կողմից այն կարծիքը յայտնվեց, թէ Պարզաուսարը, որ գուտտենբերգեան տպագրական արուեստի նախախորհուրդ է համարվում, որի և 400-ամեակը տօնելու առաջարկութիւնն է բերված ժողովին, ըստ երևոյթին կիլօգրաֆիա է, և ոչ թէ գուտտենբերգեան շարժական տառերի գործ։ Ուստի նախքան առաջարկված տօնախմբութեան ձեռնարկելը, ցանկալի և անհրաժեշտ է անպայման աւելացնել ձեռնհաս յանձնաժողովի ձեռքով Պարզաուսարի կիլօգրաֆիա չը լինելու ժողովը չընդունեց այդպիսի մի յանձնաժողովի կազմութիւն, և առաջ ան-

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Տնտեսական հետազոտական և վիճակագրական ինստիտուտը Հայաստանի Հանրապետության Գիտությունների ակադեմիայի կողմից հրատարակում է ամսագիր, որի մի համարը դուրս է գալիս ամսվա 9-ին։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՆՐԱ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանի Հանրապետության Գիտությունների ակադեմիայի նախագահ, ակադեմիկոս Վ. Համբարձումյան

Հայաստանի Հանրապետությունը, որ ներկայումս տոնում է իր հիմնադրման 35-ամյակը, ստեղծվել է Հայաստանի աշխատավոր ժողովրդի հերոսական պայքարի արդյունքում։ Հայ ժողովուրդը, որ դարեր շարունակ ենթարկվել է ազգային ճնշումների, ցարական և բուրժուական Թուրքիայի կողմից, ինչպես նաև Անդրկովկասի ժողովուրդների հետ միասին, 1917 թ. Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխության հաղթանակից հետո ստացավ իր ազգային ազատագրման և պետական անկախության իրական հնարավորությունը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ամենակարևոր նվաճումներից մեկը Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետության հռչակումն էր։

Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի պատմության մեջ Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունը ունի հսկայական նշանակություն։ Հայ ժողովուրդը, որ դարեր շարունակ ենթարկվել է ազգային ճնշումների, ցարական և բուրժուական Թուրքիայի կողմից, ինչպես նաև Անդրկովկասի ժողովուրդների հետ միասին, 1917 թ. Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխության հաղթանակից հետո ստացավ իր ազգային ազատագրման և պետական անկախության իրական հնարավորությունը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ամենակարևոր նվաճումներից մեկը Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունն էր։

Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի պատմության մեջ Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունը ունի հսկայական նշանակություն։ Հայ ժողովուրդը, որ դարեր շարունակ ենթարկվել է ազգային ճնշումների, ցարական և բուրժուական Թուրքիայի կողմից, ինչպես նաև Անդրկովկասի ժողովուրդների հետ միասին, 1917 թ. Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխության հաղթանակից հետո ստացավ իր ազգային ազատագրման և պետական անկախության իրական հնարավորությունը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ամենակարևոր նվաճումներից մեկը Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունն էր։

Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի պատմության մեջ Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունը ունի հսկայական նշանակություն։ Հայ ժողովուրդը, որ դարեր շարունակ ենթարկվել է ազգային ճնշումների, ցարական և բուրժուական Թուրքիայի կողմից, ինչպես նաև Անդրկովկասի ժողովուրդների հետ միասին, 1917 թ. Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխության հաղթանակից հետո ստացավ իր ազգային ազատագրման և պետական անկախության իրական հնարավորությունը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ամենակարևոր նվաճումներից մեկը Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունն էր։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

(Երեսուն հինգ տարվան պատմություն)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՆՐԱ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանի Հանրապետության Գիտությունների ակադեմիայի նախագահ, ակադեմիկոս Վ. Համբարձումյան

Հայաստանի Հանրապետությունը, որ ներկայումս տոնում է իր հիմնադրման 35-ամյակը, ստեղծվել է Հայաստանի աշխատավոր ժողովրդի հերոսական պայքարի արդյունքում։ Հայ ժողովուրդը, որ դարեր շարունակ ենթարկվել է ազգային ճնշումների, ցարական և բուրժուական Թուրքիայի կողմից, ինչպես նաև Անդրկովկասի ժողովուրդների հետ միասին, 1917 թ. Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխության հաղթանակից հետո ստացավ իր ազգային ազատագրման և պետական անկախության իրական հնարավորությունը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ամենակարևոր նվաճումներից մեկը Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունն էր։

Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի պատմության մեջ Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունը ունի հսկայական նշանակություն։ Հայ ժողովուրդը, որ դարեր շարունակ ենթարկվել է ազգային ճնշումների, ցարական և բուրժուական Թուրքիայի կողմից, ինչպես նաև Անդրկովկասի ժողովուրդների հետ միասին, 1917 թ. Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխության հաղթանակից հետո ստացավ իր ազգային ազատագրման և պետական անկախության իրական հնարավորությունը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ամենակարևոր նվաճումներից մեկը Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունն էր։

Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի պատմության մեջ Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունը ունի հսկայական նշանակություն։ Հայ ժողովուրդը, որ դարեր շարունակ ենթարկվել է ազգային ճնշումների, ցարական և բուրժուական Թուրքիայի կողմից, ինչպես նաև Անդրկովկասի ժողովուրդների հետ միասին, 1917 թ. Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխության հաղթանակից հետո ստացավ իր ազգային ազատագրման և պետական անկախության իրական հնարավորությունը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ամենակարևոր նվաճումներից մեկը Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունն էր։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

(Երեսուն հինգ տարվան պատմություն)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՆՐԱ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանի Հանրապետության Գիտությունների ակադեմիայի նախագահ, ակադեմիկոս Վ. Համբարձումյան

Հայաստանի Հանրապետությունը, որ ներկայումս տոնում է իր հիմնադրման 35-ամյակը, ստեղծվել է Հայաստանի աշխատավոր ժողովրդի հերոսական պայքարի արդյունքում։ Հայ ժողովուրդը, որ դարեր շարունակ ենթարկվել է ազգային ճնշումների, ցարական և բուրժուական Թուրքիայի կողմից, ինչպես նաև Անդրկովկասի ժողովուրդների հետ միասին, 1917 թ. Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխության հաղթանակից հետո ստացավ իր ազգային ազատագրման և պետական անկախության իրական հնարավորությունը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ամենակարևոր նվաճումներից մեկը Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունն էր։

Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի պատմության մեջ Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունը ունի հսկայական նշանակություն։ Հայ ժողովուրդը, որ դարեր շարունակ ենթարկվել է ազգային ճնշումների, ցարական և բուրժուական Թուրքիայի կողմից, ինչպես նաև Անդրկովկասի ժողովուրդների հետ միասին, 1917 թ. Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխության հաղթանակից հետո ստացավ իր ազգային ազատագրման և պետական անկախության իրական հնարավորությունը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ամենակարևոր նվաճումներից մեկը Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունն էր։

Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի պատմության մեջ Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունը ունի հսկայական նշանակություն։ Հայ ժողովուրդը, որ դարեր շարունակ ենթարկվել է ազգային ճնշումների, ցարական և բուրժուական Թուրքիայի կողմից, ինչպես նաև Անդրկովկասի ժողովուրդների հետ միասին, 1917 թ. Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխության հաղթանակից հետո ստացավ իր ազգային ազատագրման և պետական անկախության իրական հնարավորությունը։ Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի ամենակարևոր նվաճումներից մեկը Հայկական Սովետական Առաջին Հանրապետությունն էր։

Ա. Ալեքսանյան

— Ինչպե՞ս է ձեզ հետ վարվել ձեր նոր տերը։

Ա. Ալեքսանյան

— Ինչպես որ ամեն նոր տեր։ Ես ինձ համար ոչ մի տարբերություն չեմ տեսնում։

Ա. Ալեքսանյան

— Ինչո՞ւ։

Ա. Ալեքսանյան

— Որովհետև ես ինձ համար ոչ մի նոր տեր